

Randvere Kooli ainekava	Ainekava: ajalugu	Õppeaine: ajalugu
Kooliaste:II-III kooliaste	Klass: 6.-9.klass	Arvestuslikud nädalatunnid on välja toodud õppekava tunnijaotusplaanis
Õppeaine kirjeldus: Ajaloo õpetamine põhikoolis kujundab õpilastes huvi ajaloo vastu. See hõlmab arusaamist sündmustest ja muutustest oma lähikonna ning inimkonna ajaloos ja aja kulgemise seaduspärasustest. Õpetus algab õpilase ja tema pere elukäigu seostamisest kodukoha ja Eesti ajalooga. Aine käsitlemine aitab luua teadmist, et iga inimene on osa ajaloost ning et ajalugu mõjutab igaüht. Õpetamine põhineb kontsentrisuse printsiibil, toetudes ajateljele ning lähtudes varemõpitust.		
Õppeaine eesmärgid on: • tekitada huvi oma pere, kodukoha ja kodumaa mineviku vastu; • laiendada ainealaseid teadmisi; • suunata aduma inimeste eluolu muutumist läbi aja; • suunata mõistma aja kulgemise seaduspära; • arendada lugemis- ja kirjutamisoskust; • laiendada sõnavara; • arendada oskust küsida vajadusel abi ja selgitusi; • õpetada mõistma enda kui kodaniku rolli ühiskonnas ning oma õigusi ja kohustusi. Ajalooõpetusega taotletakse, et õpilane: • Ajalooõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane: 1) tunneb huvi mineviku vastu; teab, et minevik on olnud muutuv ja väga mitmekesine; 2) omab üldist ettekujutust Eesti ajaloost ja sellega seoses üldjoontes kogu maailma ajaloost; 3) kirjeldab abivahendite toel olulisi ajaloosündmusi, inimeste eluviisi ja tegevusalasid õpitud ajastutel; 4) teab, et maailmas toimunud sündmused on otseselt või kaudselt mõjutanud nii Eestis kui ka mujal Euroopas toimunud sündmusi; teab, et poliitikal on suur roll maailma riikide omavahelistes suhetes; 5) nimetab oma põhiõigusi ning kohustusi Eesti Vabariigi kodanikuna, kirjeldab Eesti riigi valitsemiskorda; 6) teab ja väärtustab kombeid ning traditsioone oma kultuuris; väärtustab kultuurilist mitmekesisust ning		

määratleb	end	oma	rahva	liikmena;
-----------	-----	-----	-------	-----------

7) leiab infot eri teabeallikatest, oskab hinnata erinevate teabeallikate usaldusväärsust.

Õppetöö rõhuasetused 6.–7. klassis

- Ajalooõpetuses lähtutakse õpilasest kui ajaloos osalejast. Õpilasel kujundatakse arusaam, et ajalugu on ka tema enda lugu.
- Toetatakse lapse isiklikele kogemustele ning tähtsal kohal on õpilase enda loo (eluloo) koostamine näiteks vanematelt ja vanavanematelt saadud teabe põhjal.
- Õppetegevuse käigus omandatakse mitmesuguseid oskusi (küsimuste esitamine, teabe hankimine, eneseväljendamine), arendatakse koostööoskusi ja kujutlusvõimet.
- 7. klassis keskendutakse juba laiemalt Eesti ajaloo tundmaõppimisele. Väga oluline on ajaloo õpetamisel muuseumide, ajalooa seotud paikade ja mälestiste külastamine ning minevikku kajastavate filmide vaatamine.

Õppetöö rõhuasetused 8.–9. klassis

- 8. ja 9. klassis keskendutakse Eesti ajaloo õppimisele seoses Euroopa ja maailma ajalooga.
- Euroopas ja maailmas toimunud sündmusi käsitletakse eeskätt Eesti ajaloo paremaks selgitamiseks ja ilmestamiseks.
- Võimaluse korral korraldatakse õppekäike muuseumidesse ja ajaloolistesse paikadesse, näidatakse filme, mis kajastavad minevikus toimunud sündmusi jne. Rõhutatakse, et Euroopas toimunud sündmused on tugevasti mõjutanud Eestis toimunud sündmusi (sõjad, revolutsioonid, tootmissuhete muutused jms). Ajateljele kantakse Euroopas toimunud sündmused, mis on mõjutanud Eesti ajalugu.
- 9. klassis üldistatakse seni Eesti ja Euroopa ajaloo kohta õpitut, paigutades selle maailma ajaloo konteksti. Ajateljele kantakse kogu maailmas toimunud sündmused, mis on mõjutanud Eesti ajalugu.

Õpitulemused:

II kooliaste

6. klassi lõpuks:

- 1) tunneb huvi oma pere, kodukoha ja kodumaa vastu;
- 2) mõistab ajatelje abil sündmuste ajalist järgnevust ja ajaloo jaotamist ajastuteks;
- 3) tajub eluolu ja esemelise keskkonna muutumist läbi aja;
- 4) teab, kuidas muutus inimeste eluolu muinasajal;
- 5) teab mõnd olulist ajaloolist isikut ja tema rolli ajaloos.

7. klassi lõpuks

Õpilane:

- 1) selgitab õpitava ajaloo perioodiga seostuvaid olulisemaid põhimõisteid;
- 2) nimetab tähtsamat muinasajast ja selle perioodidest (kiviaeg, pronksiaeg, rauaaeg), kirjeldab muinasaja inimese eluviisi ja tegevusalasid;
- 3) teab vanaaja kultuure ja oskab nimetada ajastu olulisemaid saavutusi ja leiutisi;
- 4) kirjeldab kõige üldisemal kujul keskaja olemust;
- 5) teab keskaja Euroopa eluolu muutusi, avastusi ja leiutisi;
- 6) teab olulisemaid sündmusi, mis leidsid aset keskajal Eesti aladel.

8. klassi lõpuks

Õpilane:

- 1) selgitab üldisi fakte uusaja sündmustest ja inimeste elu-olust Eestis kuni Esimese maailmasõja lõpuni;
- 2) nimetab Euroopa ja maailma uusaja tähtsamaid sündmusi, mis on mõjutanud Eesti ajalugu;
- 3) tunneb huvi Eesti mineviku vastu Euroopas;
- 4) teab, et Euroopas toimunud sündmused on oluliselt mõjutanud Eesti ajalugu;
- 5) kirjeldab, kuidas majanduslikud ja ühiskondlikud muutused on mõjutanud inimeste elukorraldust;
- 6) teab, et inimeste teadmised on kujunenud suhtlemises teiste rahvastega;
- 7) kõrvutab ajateljel mõningaid olulisi Eestis ja Euroopas toimunud sündmusi;
- 8) tunneb ajaperioodi iseloomulikke tunnuseid.

9. klassi lõpuks

Õpilane:

- 1) selgitab üldisi fakte uusaja sündmustest ja inimeste eluolust Eestis Esimese maailmasõja lõpust tänapäevani;
- 4) omab üldist ettekujutust Eesti ajaloost ja sellega seoses üldjoontes kogu maailma ajaloost;
- 5) mõistab, et eri ajastute kultuuri-, teaduse- ja tehnikasaavutused on olnud edasiviivaks jõuks riikide (ka Eesti) arengus;
- 6) teab, et poliitikal on suur roll maailma riikide omavahelistes suhetes;
- 7) kujutab ajateljele toetudes ette maailmas toimunud olulisemaid sündmusi;
- 8) nimetab oma põhiõigusi ning kohustusi Eesti Vabariigi kodanikuna;
- 9) kirjeldab Eesti riigi valitsemiskorda;
- 10) väärtustab oma kodumaad ning Eesti Vabariigi kodanikuks olemist.

11) tunneb huvi Eesti riigi mineviku vastu

12) teab, et maailmas toimunud sündmused on otseselt või kaudselt mõjutanud nii Eestis kui ka mujal Euroopas toimunud sündmusi;

Õpitulemused:

6.kl

- Mõistab, et ajalugu on lugu erinevatest aegadest;
- mõistab, et ajatelg kujutab aja kulgemist ning oskab sellele märkida oma sünniaja ning käesoleva aasta
- näitab perepilte ja räägib oma pereliikmetest;
- nimetab oma lähisugulasi ja teab nende ameteid;
- oskab nimetada seiku oma lapsepõlvest ja räägib oma kodust;
- koostab oma pere sugupuu;
- saab eluliste näidete varal aru mõistete "sugupuu", "põlvkond" ja "esivanemad" tähendusest;
- peab oluliseks põlvkondade vahelisi sidemeid ja hindab teadmisi oma sugulaste kohta;
- mõistab, et möödunud sündmused nii tema enda elus kui ka ümbritsevas maailmas ongi ajalugu.
- Uurib ja iseloomustab mõnd vana eset ning võrdleb seda tänapäevasega;

Õppesisu:

6.kl

Mis on ajalugu?
 Ajaarvamine
 Mida me minevikust mäletame?
 Suguvõsa ajalugu
 Minu suguvõsa
 Vanemate (ema, isa) lapsepõlve aegne elu maal
 Vanemate lapsepõlve aegne elu linnas
 Vanavanemate elu maal nende noorusajal
 Vanavanemate elu linnas nende noorusajal
 Kool läbi aegade
 Toit inimeste elus eri aegadel
 Eri ajastute inimeste rõivad
 Vanad asjad jutustavad minevikust
 Muuseum
 Kirjalikud ajalooallikad, arhiiv
 Vanad ehitised jutustavad minevikust
 Rehetare

• nimetab olulisemaid Eesti/kodukoha muuseume; • teab, milleks on muuseumid vajalikud ja mida seal eksponeeritakse; • nimetab ja eristab ajalooallikaid; • teab, milleks arhiivid on vajalikud ja mida seal säilitatakse; • nimetab kodukoha vanemaid hooneid/linnamägesid/kalmistuid; • võrdleb tänapäevaseid ja vanu hooneid ning elamistingimusi; • teab, et maapõuest võib leida esemeid, ehitisi ja säilmeid, mis annavad ajaloo kohta teavet; • oskab nimetada mõningaid eesti filme ja raamatuid, mis käsitlevad ajaloosündmusi. • Teab, millised leiud viitavad esmasele inimasustusele; • teab üldist inimeste eluolust eri ajastutel (elukoht, eluviis, tegevused); • oskab võrrelda tänapäevast ja vanavanemate lapsepõlveaegset kodukohta.	Ajaloo jäljed maastikul ja maapõues Raamatud räägivad ajaloost Filmid räägivad ajaloost Esimesed märgid inimasustusest Eesti aladel Kodukoht muinasajal Kodukoht keskajal Kodukoht vanavanemate lapsepõlves Eluolu kodukohas kaasajal
7.kl • joonistab ajatelje ning märgib sellele erinevad ajastud; • kirjeldab lühidalt inimeste eluolu kiviajal; • nimetab piltide abil esimesi koduloomi ja põllukultuure; • selgitab põhjuseid, miks inimene loobus rändavast eluviisist; • kirjeldab näidete varal, kuidas muutus tööriistade materjal ja kvaliteet metallide kasutuselevõttuga; • kirjeldab näidete varal, kuidas looduslikud tingimused kujundasid muinasaja inimeste eluolu. • Teab, kuidas tekkis ja lõppes jääaeg;	7.kl Ajaarvamisest Kiviaeg Tule kasutuselevõtt Karjakasvatuse ja põlluharimise algus Metallide kasutuselevõtt Looduslike tingimuste osa inimkonna arenemisel Muinasaja ajajärgud ja nende üldiseloomustus: kordamine Jääaja lõpp ja esimesed inimasustuse jäljed Eesti aladel Muistsete eestlaste eluolu Eestlased muinasaja lõpus Eestlaste naaberrahvad ja kujunevad riigid Mesopotaamia Vana-Egiptus Vana-India Vana-Hiina

• joonistab ajatelje ning märgib sellele muinasaja ning esimeste teadaolevate asulate tekkeajad Eesti alal, • teab esimesi asulakohti Eesti aladel ning mida sealt on leitud; • leiab Euroopa kaardilt Eesti asukoha; • näitab Eesti kaardil esimesi asulakohti; • kirjeldab eestlaste eluolu muinasajal ja selle lõpul; • nimetab eestlaste naaberrahvaid ja -riike ja näitab neid kaardil. • Märgib ajateljele vanaaja ning selle olulisemad daatumid (nt kirja teke, Cheopsi püramiidi rajamine, Suure Hiina müüri ehitamine jne); • teab, miks vanaaja riigid tekkisid suurte jõgede äärde; • nimetab vanaaja riikidest pärinevaid leiutisi ja uuendusi (nt ehituses); • nimetab vanaaja riikide kultuurisaavutusi; • selgitab abiga olulisemaid teemakohaseid mõisteid; • teab, kuidas ristiusk tekkis ja millised on ristiusu põhimõtteid. • Märgib ajateljele keskaja; • nimetab põhilisi ühiskonnaklasse; • kirjeldab lühidalt talupoegade ja feodaalide elu; • kirjeldab piltide abil keskaegset linna (nt Tallinna näitel) ja selle elanikke ning nende tegevusalasid; • teab, mis on kirik ja mis on selle ülesanded; • teab, millist rolli omas kirik keskaja inimese elus; • teab, miks katoliku kirik algatas ristisõjad. • Märgib ajateljele muistse vabadusvõitluse toimumisaja; • mõistab näidete varal, miks ristisõda meie aladele laienes; • teab, millistest riikidest ristisõdijad tulid;	Vana-Kreeka Vana-Rooma Ristiusu teke Keskaja üldiseloostus Põlluharimise areng keskajal Talupoegade eluolu Feodaalide eluolu Keskaegsed linnad Ristiusu kirik ja ristisõjad Liivlaste ja lätlaste alistamine ristisõja käigus Muistse vabadusvõitluse algus Muistse vabadusvõitluse olulisemad lahingud Taanlased Põhja-Eestis Muistse vabadusvõitluse lõpp Miks eestlased lüüa said? Eesti ala pärast vallutust Jüriöö ülestõus Keskaegsed linnad Eestis Keskaegne Tallinn Reformatsioon Eestlaste naabrid enne Liivi sõda Liivi sõda Eesti Rootsi riigi koosseisus Eestikeelse koolihariduse algus Tartu Ülikool Teaduse ja tehnoloogia areng keskaja lõpul Trükikunsti leiutamine Tulirelvade kasutuselevõtmine ja kaitseehitiste muutumine Meresõidu arenemine ja Ameerika avastamine Esimene teekond ümber maailma
--	---

- teab muistse vabadusvõitluse olulisemaid lahinguid ja nende tulemusi ning tähtsamaid isikuid;
- teab, kuidas lõppes muistne vabadusvõitlus, mis see eestlastele kaasa tõi ja mis oli kaotuse põhjuseks.
- Nimetab kaardi abil, kes valitsesid Eesti alasid pärast muistset vabadusvõitlust;
- märgib ajateljele Jüriöö ülestõusu ja reformatsiooni toimumisajad;
- selgitab eestlaste olukorda pärast võõra võimu alla sattumist;
- selgitab, miks Jüriöö ülestõus algas, kirjeldab sündmuste käiku;
- teab, kuidas Jüriöö ülestõus lõppes ja mida see eestlastele kaasa tõi;
- nimetab ja näitab kaardil keskaegseid linnu Eesti aladel;
- kirjeldab piltide abil keskaegset Tallinna ja selle kaitserajatisi;
- teab, kes oli Martin Luther ja millised uuendused ta algatas.
- Nimetab kaardi abil meie naaberriike ja -rahvaid;
- märgib ajateljele Liivi sõja toimumisaja ja Tartu Ülikooli asutamisaja;
- nimetab Liivi sõjas osalenud riike ja selgitab üldist sündmuste käiku;
- kirjeldab lühidalt talupoegade elu muutust Rootsi ajal;
- teab, et Rootsi ajal hakati mõtlema maarahva harimisele ning tegevust alustasid esimesed talurahvakoolid;
- teab, kes oli Forselius, mis rolli omas kohalikus hariduselus tema loodud õpetajate seminar;
- teab, kuidas asutati Tartu Ülikool, mida seal õpetati;
- võrdleb Rootsi-aegset ja tänapäeva kooli.
- Nimetab hiliskeskaegseid teadussaavutusi;
- näitab kaardil ja nimetab riike, kust maadeavastajad teele asusid ning kuhu nad jõudsid;

• märgib ajateljele Ameerika avastamise Columbuse poolt ning Magalhãesi ümbermaailmareisi toimumisaja; • nimetab muutusi meresõidu arengus; • teab Kolumbuse tähtsust ajaloos; • räägib abivahendite toel esimesest reisist ümber maailma; • selgitab, mida töid endaga kaasa maadeavastused; • nimetab asumaadest Euroopasse toodud põllukultuure, loomi ja kombeid. 8.kl • Märgib ajateljele uusaja kokkuleppelise alguse, Ameerika iseseisvussõja, Suure Prantsuse revolutsiooni, Napoleoni sõjakäigud; • nimetab ja näitab kaardil suuremaid Euroopa riike ja Põhja-Ameerikat; • selgitab lühidalt piltide abil Ameerika iseseisvuspüüdlusi, sõja käiku ja tulemusi; • nimetab lühidalt piltide abil Suure Prantsuse revolutsiooni olulisemaid sündmusi, tähtsamaid tegelasi ja saavutusi; • kirjeldab lühidalt piltide abil Napoleoni sõjakäike ja nimetab tema olulisemaid saavutusi; • kirjeldab lühidalt kaardi abil mõne Euroopa riigi saatust pärast Napoleoni sõdu; • kirjeldab lühidalt piltide abil, kuidas tööstusrevolutsioon muutis maailma: üleminek tööstuslikule tootmisele (aurumasin), muutused transpordis (auruvedur ja -laev), fotograafia jne. • Märgib ajateljele Põhjasõja toimumisaja, pärisorjuse kaotamise Eesti- ja Liivimaal; • nimetab ja näitab kaardil suuremaid Euroopa riike; • teab, kuidas muutus talupoegade elu pärast pärisorjuse kaotamist; • võrdleb lühidalt skeemi abil päris- ja teoorjust;	8.kl Mis on uusaeg? Euroopa uusaja algul Ameerika iseseisvussõda ja USA sünn Suur Prantsuse revolutsioon Napoleoni sõjad Euroopa pärast Napoleoni sõdu Tööstusrevolutsioon ja olulisemad leiutised Põhjasõda ja Peeter I Eesti pärast ühendamist Venemaaga, muudatused majanduses Talupoegade koormiste suurendamine Pärisorjus, selle kaotamine ja asendamine teoorjusega Mõisnike eluolu Teorendilt raharendile ja talude päriseksostmine Talurahvarahutused, Mahtra sõda Talu hooned Talupere aastaringised tööd Talurahva söök ja söögikombed Rahvakalender ja rahvakombed Talurahvakoolid Ärkamisaja eellugu ja Kr. J. Peterson Fr. R. Kreutzwald ja „Kalevipoeg“ J. V. Jannsen ja „Postimees“ Vanemuise Selts ja I üldlaulupidu L. Koidula ja Eesti teatri algus
---	---

• kirjeldab piltide abil mõisnike elu; • selgitab teo- ja raharendi erinevust, teab, kuidas algas talude päriseksoostmine; • teab, mis põhjustas talupoegade hulgas pahameelt ning põhjustas rahutusi • Märgib ajateljele 19. sajandi; • nimetab piltide abil talupere liikmed ja nende rollid; • nimetab piltide abil taluhooneid ja nende otstarvet; • nimetab pudulõhustusi, keda talus peeti; • kirjeldab pildi abil rehiamut ja selle sisustust; • teab, milline otstarve oli rehiamul vilja töötlemisel; • nimetab piltide abil talupere olulisemaid töid ning tööriistu; • kirjeldab lühidalt talupere igapäevast ja pühadeaegset toidulauda ning võrdleb neid tänapäevastega; • võrdleb 19. sajandi ja tänapäeva inimeste igapäevaelu; • nimetab kalendri abil olulisemaid rahvakalendri tähtpäevi ja teab mõningaid kombeid; • kirjeldab piltide/filmi näitel koolielu 19. saj talurahvakoolis ja võrdleb seda tänapäevasega; • nimetab õppeaineid valla- ja kihelkonnakoolis ja võrdleb neid oma tunniplaaniga. • Märgib ajateljele ärkamisaja olulisemad sündmused; • nimetab lühidalt ärkamisajale eelnenud sündmusi ja tegelasi; • nimetab piltide abil ärkamisaja tähtsamaid tegelasi ja teab nende olulisemaid saavutusi; • nimetab Eesti esimesi kutselisi teatreid ja linnu, kus need kodulinna; • Märgib ajateljele Eesti rahvusvärvide esmase kasutuselevõtu (EÜS-i lipp);	J. Hurt C. R. Jakobson Esimesed vabrikud ja raudteed Eestis Töölise elu Venestamisaeg Rahvuslik liikumine venestamisajal EÜS ja Eesti rahvusvärvide algus J. Tõnisson ja „Postimees“ Karskus- ja spordiseltsid, G. Lurich Eesti majandus XX sajandi algul 1905.-1907. aasta revolutsioon Revolutsioonisündmused Eestis Eesti enne I maailmasõda, väljarändamine Eesti kultuur XX sajandi algul Suured leiutused ja avastused Suurriikide ajastu (Briti impeerium, Ameerika Ühendriigid, Tsaari-Venemaa, Saksamaa, Prantsusmaa) I maailmasõja põhjused ja algus 1917. aasta revolutsioon Venemaal ja Nõukogude võimu kehtestamine I maailmasõja lõpp Sündmused Eestis 1917. aastal Sündmused Eestis 1918. aastal
--	--

• näitab kaardil 19. saj lõpu Eesti tööstuslinnu ja raudteeühendusi; • kirjeldab piltide abil tööliste elu- ja töötingimusi 19. sajandi lõpus ning võrdleb neid tänapäevaste oludega; • kirjeldab lühidalt ja näidete varal, miks venestamine algas ning milles see seisnes; • nimetab piltide abil rahvusliku liikumise juhte venestamisajal; • nimetab piltide abil tuntumaid spordiseltsidest võrsunud spordikuulsusi. • • teab, kelle eestvõttel, millal ja kus toimus esimene üldlaulupidu ning kirjeldab seda sündmust lühidalt; • selgitab, mis on rahvaluule; • teab, kuidas pandi alus Eesti Rahva Muuseumi kogudele. • Märgib ajateljele 1905. a revolutsiooni; • näitab kaardil Vene impeeriumi; • nimetab lühidalt revolutsiooni põhjusi ning selgitab piltide abil selle sündmusi; • kirjeldab lühidalt näitvahendite toel 1905. a sündmusi Eestis: streigid, mõisate põletamine, karistussalkade tegutsemine; • näitab kaardil maid, kuhu eestlased välja rändasid; • nimetab piltide abil 20. saj alguse tuntumaid Eesti kirjanikke, kunstnikke ja heliloojaid ning olulisi kultuurisündmusi (Eesti Rahva Muuseumi ja esimese eestikeelse keskkooli avamine). • Märgib ajateljele I maailmasõja toimumisaja, 1917. a revolutsiooni; • nimetab piltide abil 19. saj lõpu ja 20. saj alguse olulisemaid leiutisi (kino, auto, lennuk jne); • näitab kaardil impeeriume ja nende asumaid; • nimetab lühidalt I maailmasõja põhjusi ja kirjeldab selle algust;	9.klass Vabadussõja algus Eesti vabastamine Sõda Landeswehriga
---	--

• nimetab piltide abil I maailmasõja käigus kasutusele võetud sõjalisi uuendusi; • näitab kaardil pärast I maailmasõda tekkinud uusi riike; • kirjeldab lühidalt rahva olukorda tsaari-Venemaal ning selgitab, miks ja kuidas revolutsioon aset leidis; • kirjeldab piltide ja kaardi abil sündmusi Eestis 1917. aastal; • teab, kuidas ja millal Eesti iseseisvus.	Vabadussõja lõpp ja Tartu rahu sõlmimine Asutav Kogu ja maareform Eesti Vabariigi sise- ja välispoliitika Põllumajandus, tööstus, kultuur ja haridus Eesti Vabariigis Saksamaa pärast I maailmasõda Kommunistlik Nõukogude Liit Kordamine Molotovi-Ribbentropi pakt
9.kl Põhikooli lõpetaja: • Märgib ajateljele Vabadussõja toimumise ja Tartu rahu sõlmimise aja; • näitab kaardil Vabadussõja käiku ja nimetab olulisemaid lahinguid; • nimetab piltide abil Vabadussõja-aegseid olulisemaid tegelasi; • kirjeldab lühidalt piltide ja kaardi abil sõda Landeswehriga; • selgitab lühidalt, miks oli võit Landeswehri üle eestlaste jaoks oluline (Võidupüha tähistamine); • kirjeldab, kuidas ja mis tingimustel lõppes Vabadussõda; • kirjeldab, millal, kus ja kelle vahel sõlmiti Tartu rahu. • Märgib ajateljele Eesti esimese iseseisvusaja; • näitab kaardil Eestit ja nimetab tema tähtsamaid välispartnereid; • nimetab piltide abil Eesti põllumajanduse ja tööstuse põhilisemat toodangut; • nimetab piltide abil Eesti olulisemaid poliitika- ja kultuuritegelasi; • nimetab esimese iseseisvusaja tähtsamaid haridusasutusi (TÜ, TTÜ, Kõrgem Sõjakool). • Märgib ajateljele maailmasõdade vahelise aja; • näitab kaardil ja nimetab Euroopa riike pärast I maailmasõda;	Nõukogude Venemaa tegevus naaberriikide suhtes pärast MRP-d Eesti okupeerimine ja liitmine NSV Liiduga II maailmasõja käik Okupatsioonid ja sõjasündmused Eestis Sõjategevuse lõpp Eestis Maailm pärast II maailmasõda, külm sõda Nõukogude Eesti Nõukogude Liidu kokkuvarisemine Eesti taasiseseisvumine Põhiseadus ja Eesti riigi sümbolid Riigikogu, riigipea, valitsus Kohalik omavalitsus Korraldus Riigikaitse Kohus (1Eesti ja rahvusvahelised organisatsioonid (Euroopa Liit, NATO))

• kirjeldab piltidele toetudes Saksamaa ja selle elanike olukorda pärast I maailmasõda;• kirjeldab lühidalt (abiga), kuidas Hitler võimule tuli;• kirjeldab piltidele toetudes eluolu Nõukogude Liidus;• nimetab piltide abil Nõukogude Liidu valitsejaid (Lenin, Stalin)• Märgib ajateljele MRP sõlmimise, Talvesõja alguse, Eesti okupeerimise ja juuniküüditamise aja;• näitab kaardil ja nimetab, kuidas Euroopa riigid MRP salaprotokolli alusel jaotati;• näitab Eesti kaardil Punaarmee baaside asukohti ja põhjendab abiga nende valikut;• kirjeldab abiga, kuidas Eesti kaotas iseseisvuse;• kirjeldab abiga, kuidas toimus juuniküüditamine;• kirjeldab abiga, miks Talvesõda algas ja kuidas see lõppes.• Märgib ajateljele II maailmasõja toimumisaja;• näitab kaardil ja nimetab olulisemaid sõjas osalenud riike;• kirjeldab lühidalt piltidele toetudes II maailmasõja käiku ja selle tulemusi;• kirjeldab lühidalt piltide abil okupatsioonide aegset elu Eestis;• kirjeldab lühidalt eestlaste valikuid sõja ajal ja nimetab, kelle poolel sõditi;• kirjeldab lühidalt, kuidas sõda Eesti ja eestlaste jaoks lõppes;• kirjeldab, kuidas sõda mõjutas kodukohta;• näitab kaardil ja nimetab riike, kuhu eestlased sõja lõpus põgenesid.• Märgib ajateljele II maailmasõja lõpu, Eesti taasiseseisvumise ja Nõukogude Liidu lagunemise;• näitab kaardil ja nimetab Euroopa riike pärast II maailmasõda;	

• kirjeldab lühidalt suurriikide vahelisi suhteid pärast II maailmasõda;• kirjeldab abiga, kuidas toimus märtsiküüditamine;• kirjeldab näidetele tuginedes elu Nõukogude Eestis;• kirjeldab piltidele toetudes Eesti taasiseseisvumisele viinud sündmusi (fosforiidisõda, öölaulupeod, Balti kett);• nimetab põhjusi ja sündmusi, miks NSVL kokku varises.• teab, et tähtsaim seadus on põhiseadus, kus on kirjas inimeste õigused ja kohustused ning toob nende kohta näiteid;• nimetab riigi sümboleid;• nimetab võimalikult presidenti ja peaministrit;• nimetab piltide abil kõiki Eesti presidentide;• nimetab erakondi;• nimetab linnapead/vallavanemat;• nimetab ameteid, kes tagavad riigi siseturvalisust (politsei, päästeamet, kiirabi) ja kirjeldab lühidalt nende ülesandeid;• oskab vajadusel abi kutsuda (112);• kirjeldab lühidalt kaitseväge ja kaitseliidu ülesandeid ja teab nende erinevust;• teab, millega tegelevad kohtud;• teab, mis on kohtuniku, prokuröri ja advokaadi roll kohtuistungil;• nimetab olulisemaid rahvusvahelisi organisatsioone, kuhu Eesti kuulub ja teab nende sümboleid.	